

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting med förslag till landskapslag
om stöd för fiskerinäringen.

Nr 35/1969.

Utvecklingen av fiskefartyg och fiskemetoder har lett till att utövandet av fiskerinäringen i våra dagar erfordrar avsevärt större kapitalinvesteringar än vad de i allmänhet ekonomiskt svagt ställda yrkesfiskarnas egna möjligheter förslår till. På grund därav har behovet av främmande kapital i motsvarande mån ökat. Då sådant kapital icke kan uppbringas på den fria kreditmarknaden till sådana villkor, som skulle motsvara fiskarnas förmåga att bära sina skulder, har redan under flera års tid statsmedel använts för att bereda lättnader för dylika lån genom räntegottgörelser. Med tanke på att det kräves betydande kapital att anskaffa nya fiskefartyg, som uppfyller dagens fordringar, har i riket genom lagen den 5 september 1969 om stöd för utövande av fiskerinäring (FFS 557/69) möjligheter till statsgaranti dessutom införts samtidigt som man i lag slagit fast bestämmelserna om räntegottgörelse för fiskerilån. För att underlätta kreditvillkoren följer lagen i huvudsak de principer, som omfattats i lagen om lantbrukets grundkredit.

Föreliggande lagförslag följer i huvudsak bestämmelserna i ovan nämnda rikets lag om stöd för utövande av fiskerinäring.

Enligt lagförslaget skulle liksom tidigare lånen beviljas av penninginrättningarna, medan landskapet skulle stöda krediten i form av räntegottgörelse och landskapsgaranti. Lån, för vilka dessa stödåtgärder skulle vidtagas, kallas i lagförslaget fiskerilån.

Fiskerilån skulle endast kunna beviljas för köp och byggande av fiskefartyg och fiskebåtar samt för köp av maskiner och anordningar för dylika fartyg och båtar. Dylikt lån skulle även utgå för anskaffning av fångstredskap och andra för fiske erforderliga redskap och anordningar.

Beträffande de personer, som kan beviljas fiskerilån, ställes vissa fordringar. Då utvecklandet av fiskerinäringen är speciellt viktig för Åland har landskapsstyrelsen ansett att kretsen av låneberättigade borde vara så vid, att den som av fisket erhåller sin och sin familjs huvudsakliga inkomst och som med beaktande av sin ekonomiska ställning bör anses vara i behov av dylikt lån, skulle kunna beviljas fiskerilån. För köp och byggande av fiskefartyg skulle dessutom privat sammanslutning eller samfund, vars delägare eller medlemmar uppfyller dessa förutsättningar, kunna erhålla fiskerilån.

Återbetalningstiden skulle i varje enskilt fall fastställas på basen av brukstiden för det föremål, för vars anskaffning lånet beviljats. Då det är fråga om lån för inköp eller byggande av fiskefartyg, skulle lånetiden vara högst 20 år och i övriga fall högst 10 år.

Den av låntagaren till kreditanstalten erlagda räntan skulle uppgå till fem procent, medan landskapet skulle tillskjuta skillnaden mellan gängse ränta och denna räntesats.

Då det gäller det praktiska förfarandet vid återbetalningen av lånet och erläggandet av räntan föreslås att i riket gällande bestämmelser skulle tillämpas.

Landskapsgarantin skulle på samma sätt som i riket begränsas till lån för inköp av fiskefartyg eller för sådant avsedda motorer eller för köp av fiskebåt. En förutsättning för dylika garantier skulle dock vara att låntagaren icke disponerar över sådana säkerheter, mot vilka lån enligt allmän praxis kan beviljas utan landskapsgaranti.

Enligt rikets lag skulle statsgarantier till ett sammanlagt belopp om 5.000.000 mk, räntorna inberäknade, få vara i kraft. Mot bakgrunden av fiskeflottans utveckling i landskapet under senare år har landskapsstyrelsen ansett det skäligt, att motsvarande belopp för landskapets del skulle fastställas till 2.000.000 mk, även om ett större belopp kunde vara motiverat. Efter vunnit erfarenhet borde landskapsstyrelsen dock pröva garantibeloppets storlek och vid behov föreslå en lagändring för förhöjning.

Bestämmelserna i övrigt i lagförslaget är av s.k. blandad natur och föreslås därför i huvudsak få samma lydelse som i rikets lag.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsam samt förelägga landstinget till antagande:

L a n d s k a p s l a g

om stöd för fiskerinäringen.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

För att främja upplåningen till stöd för fiskerinäringen och bereda lättnader i fråga om villkoren för dylika lån, som i denna lag benämnts fiskerilån, må medel ur landskapets ordinarie årsstat användas på sätt i denna lag stadgas.

2 §.

Fiskerilån må beviljas för finansiering av köp och byggande av fiskefartyg och -båtar samt köp av maskiner och anordningar för dylika fartyg och båtar ävensom av fångstredskap och andra för bedrivande av

fiske erforderliga redskap och anordningar.

Fiskerilån må beviljas även för förvärv av andel i fiskefartyg.

Med fiskefartyg avses i denna lag fartyg, som användes vid fiske på öppet hav och vars igenkänningslängd är minst tio meter.

3 §.

Fiskerilån må beviljas den, som av fisket erhåller sin och sin familjs huvudsakliga utkomst eller en väsentlig del därav och som på grund av sin ekonomiska ställning är i behov av dylikt lån.

För köp och byggande av fiskefartyg må fiskerilån beviljas även enskild sammanslutning eller samfund, vars delägare eller medlemmar utgöres av i 1 mom. avsedda personer eller deras familjemedlemmar.

Fiskerilån må överföras på person, sammanslutning eller samfund, som uppfyller i 1 och 2 mom. stadgade förutsättningar.

4 §.

Den som för anskaffning av i 2 § 1 och 2 mom. nämnd egendom tidigare erhållit landskapslån eller lån, för vilket landskapet erlägger räntegottgörelse till långivaren, må icke beviljas fiskerilån för samma egendom.

Överföres egendom, för vilken tidigare beviljats landskapslån eller lån för vilket landskapet erlägger räntegottgörelse, till sökande av fiskerilån, må dylika lån och lånet som beviljas sammanlagt icke överstiga det belopp, till vilket lån högst må uppgå enligt med stöd av 5 § 3 mom. utfärdade bestämmelser.

5 §.

Lånets återbetalningstid är i fråga om lån för köp och byggande av fiskefartyg högst tjugo år och i fråga om annat fiskerilån högst tio år. För lånet erlägges en årlig ränta om fem procent.

Angående återbetalning av lånet och erläggande av räntan gäller vad därom i riket är stadgat för motsvarande lån.

Landskapsstyrelsen fastställer de allmänna lånevillkoren för fiskerilån samt besluter om hur många procent lånen högst får utgöra av egendomens anskaffningspris eller, då fråga är om fiskerilån som skall beviljas för byggande av fiskefartyg eller -båt, av det godtagbara kostnadsförslagets belopp.

6 §.

Lån beviljas av affärsbank, andelsbank, sparbank, Postbanken eller Finlands Hypoteksförening.

Vederbörande kreditanstalt skall innan lånet beviljas lämna ansökningarna för granskning till landskapsstyrelsen.

Stadgandena i 1 och 2 mom. skall äga motsvarande tillämpning på i 3 § 3 mom. avsedd överföring av lån.

7 §.

För fiskerilån erlägger landskapet till kreditanstalten en av landskapsstyrelsen fastställd räntegottgörelse och ersättning för tilläggskostnader.

8 §.

I 6 § avsedda kreditanstalter äger övervaka att lån användes för i lånebeslutet bestämt ändamål och i övrigt enligt denna lag och med stöd av densamma utfärdade föreskrifter.

Kreditanstalt som beviljat lån är skyldig att giva av landskapsstyrelsen bemyndigade personer uppgifter, vilka erfordras för utredning om huruvida lånesökanden varit i behov av fiskerilån, samt de handlingar, som utvisar huruvida lånevillkoren samt denna lag och med stöd av densamma utfärdade föreskrifter i övrigt iakttagits. Nämn- da personer har rätt att i samma syfte hos låntagare verkställa gransk- ningar.

9 §.

Har låntagare använt lånemedel för annat ändamål än det, för vil- ket lånet beviljats, eller vid ansökan om lån lämnat kreditanstalten väsentligen felaktiga uppgifter eller undanhållit på lånets beviljan- de väsentligen inverkan omständigheter, eller har låntagare för an- skaffning av samma egendom erhållit lån även av andra, i 4 § 1 mom. avsedda medel, erlägges ej i fråga om sådant lån i 7 § avsedd ränte- gottgörelse, sedan det konstaterats, att låntagaren förfarit på det- ta sätt. För den tid landskapet erlagt räntegottgörelse skall lån- givaren därvid på lånet erlägga en fyra procent högre ränta än den i 5 § 1 mom. nämnda och därjämte en årlig straffränta om två procent. Ränteökningen och straffräntan tillfaller landskapet.

För den tid landskapet ej erlägger räntegottgörelse enligt 1 mom., skall låntagaren till kreditanstalten för sitt lån erlägga gängse ut- låningsränta till dess lånet i sin helhet blivit återbetalt.

Har utbetalningen av räntegottgörelse av i 1 mom. nämnda orsaker upphört, må kreditanstalten anse, att lånet utan uppsägning omedel- bart förfaller till betalning.

10 §.

I den skuldsedel som uppgöres för fiskerilån må, vid äventyr av uppsägning av lånet och påförande av i lånevillkoren måhända förut- satt straffränta, för lånetiden upptagas villkor angående användnin- gen av lånet och tryggandet av dess indrivning samt angående försäk- ring av kreditobjektet ävensom andra nödigbefunna omständigheter.

11 §.

För återbetalningen av fiskerilån, som beviljats för anskaffning

av fiskefartyg eller för sådant fartyg avsedda motorer eller för anskaffning av fiskebåt, må ställas landskapsgaranti. Landskapsgaranti må även gälla del av fiskerilån.

Landskapsgaranti beviljas av landskapsstyrelsen.

12 §.

Landskapsgaranti må ställas för såväl lånekapital som för i 5 § 1 mom. avsedd ränta.

Landskapsgaranti utgör borgen enligt 10 kap. 8 § handelsbalken.

13 §.

Landskapsgarantier må samtidigt vara i kraft till ett sammanlagt belopp av högst 2.000.000 mark, räntorna inberäknade.

14 §.

Landskapsgaranti må icke beviljas, om låntagaren förfogar över sådana säkerheter, att kredit enligt allmän praxis skulle kunna beviljas mot dem utan landskapsgaranti.

En förutsättning för beviljande av landskapsgaranti är, att för lånekapitalet och räntan ställes sådan av landskapsstyrelsen godkänd säkerhet, som står till förfogande för erläggande av lånet, innan den på landskapsgarantin grundade betalningsskyldigheten inträder. Landskapsgaranti ställs utan krav på motgaranti.

15 §.

Garantikreditgivaren skall sköta garantikrediten enligt bankmässiga former och samtidigt bevaka landskapets intresse som garant.

Landskapsstyrelsen äger rätt att utöva tillsyn över garantikrediten.

Garantikredittagare är skyldig att lämna landskapsstyrelsen och garantikreditgivaren för tillsynen över garantikrediten erforderliga uppgifter.

16 §.

Har landskapsgaranti beviljats endast för en del av lånekapitalet och räntan, räknas amortering i främsta rummet såsom avkortning av den del av lånet, för vilken landskapet ansvarar, till dess landskapet är helt fri från ansvar.

Säljes den egendom som utgör säkerhet för lånet i exekutiv väg, anses den del av lånet, för vilken kreditanstalten ansvarar först amorterad med det belopp, som av auktionspriset skall användas för betalning av lånet, och därefter den del av lånet, för vilken landskapet ansvarar och vilken icke genom de av låntagaren betalda amorteringarna blivit erlagd.

17 §.

Då landskapsgaranti ställts för fiskerilån, i fråga om vilket er-

läggande av räntegottgörelse av i 9 § 1 mom. nämnda orsaker upphört, äger landskapsstyrelsen besluta, att lånet omedelbart utan uppsägning förfaller till betalning.

18 §.

I landskapsstyrelsens med stöd av denna lag utfärdade beslut må ändring icke sökas.

19 §.

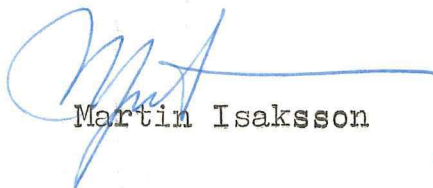
Närmare föreskrifter angående verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

20 §.

Denna lag tillämpas från och med den 1 januari 1970.

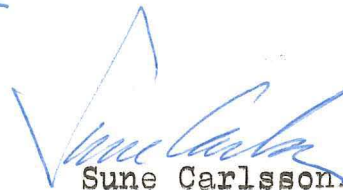
Mariehamn, den 6 november 1969.

Lantråd

Martin Isaksson

Lagberedningssekreterare

Sune Carlsson